

Dosarul nr. 2r-796/18

Prima instanță: Jud. Bălți, sediul Central (jud. A. Donos)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Șleahțișchi, D. Stănilă, D. Corolevschi)

DECIZIE

17 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul:
judecătorii:

Svetlana Filincova
Dumitru Visternicean
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Liuba Barbuța,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Tudor Moțpan împotriva Liubei Barbuța cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 9 august 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost restituită cererea de apel declarată de către Liuba Barbuța,

c o n s t a t ă :

La 20 noiembrie 2017 Tudor Moțpan, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Liubei Barbuța cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 29 martie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, acțiunea depusă de către Tudor Moțpan a fost admisă. S-a încasat de la Liuba Barbuța în beneficiul lui Tudor Moțpan datoria în sumă de 550 de dolari SUA, în valută națională conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei la momentul executării hotărârii, și cheltuielile de judecată în sumă de 755 de lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 2 mai 2018 Liuba Barbuța a declarat apel, solicitând admiterea acestuia și casarea hotărârii instanței de fond.

Prin încheierea din 27 iunie 2018 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Liuba Barbuța, s-a acordat termen apelantei până la data de 9 august 2018, ora 09.00 pentru prezentarea sau expedierea în adresa instanței de apel a dovezii achitării taxei de stat în ordine de apel în cuantum de 209, 22 de lei și a cererii de apel motivate și s-a comunicat ultimei despre faptul că, în cazul în care nu va lichida în termen neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 9 august 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost restituită apelantei Liuba Barbuța cererea de apel declarată cu toate documentele anexate.

La data de 13 septembrie 2018, Liuba Barbuța a declarat recurs împotriva încheierii din 9 august 2018 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea recursului a indicat că, nu a primit nici o înștiințare din partea instanței de apel precum că ar urma să prezinte dovada achitării taxei de stat sau cererea de apel motivată.

A menționat că, abia la data de 6 septembrie 2018 prin intermediul oficiului poștal a recepționat copia încheierii din 9 august 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost restituită cererea de apel cu toate actele anexate.

Recurenta a interpretat restituirea cererii de apel ca o încălcare a dreptului accesului la justiție consfințit de art. 6 paragraful 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Liuba Barbuța a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea încheierii din 9 august 2018 a instanței de apel cu restituirea cauzei spre rejudecare.

În conformitate cu prevederile art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat încheierea contestată la 9 august 2018.

Recurenta a recepționat încheierea instanței de apel la data de 6 septembrie 2018.

Astfel recursul declarat la data de 13 septembrie 2018, este în termen.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a încheierii recurate și restituirea pricinii în instanța de apel la faza primirii cererii de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Conform art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 365 alin. (4) Cod de procedură civilă, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În temeiul art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Iar, conform art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Din materialele cauzei rezultă că, prin încheierea din 9 august 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost restituită apelantei Liuba Barbuța cererea de apel (f.d.43), din motiv că în termenul acordat nu a lichidat neajunsurile menționate în încheierea din 27 iunie 2018 a instanțe de apel și nu a prezentat dovada achitării taxei de stat în mărime de 209, 22 de lei și cererea de apel motivată (f.d.38-39).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, verificând legalitatea actului judecătoresc de dispoziție contestat în coroborare cu actele

pricinii, consideră că concluzia instanței de apel privind necesitatea restituirii cererii de apel este prematură și contravine circumstanțelor cauzei.

Instanța de recurs reține că, în speță nu există dovada comunicării sau înștiințării apelantei a conținutului încheierii din 27 iunie 2018, prin care nu s-a dat curs cererii de apel și i s-a acordat ultimei termen până la data de 9 august 2018, ora 09.00 pentru a prezenta instanței de apel dovada achitării taxei de stat în cuantum de 209, 22 de lei și cererea de apel motivată.

Or, se constată că Liuba Barbuța nu a recepționat copia încheierii din 27 iunie 2018 a instanței de apel, deși aceasta avea obligația pozitivă de a comunica apelantei/recurenteii în cel mai scurt timp posibil încheierea menționată.

În circumstanțele date și în situația în care neînlăturarea neajunsurilor în termen nu este imputată apelantei/recurenteii Liuba Barbuța, prin restituirea cererii de apel în prezenta speță, s-ar putea înfrânge principiul echității procedurii civile și îngrădi în mod inacceptabil dreptul subiecților la un proces echitabil.

În susținerea poziției enunțate, instanța de recurs reține prevederile art. 9 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care indică expres că instanței judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și al cărui conținut sunt stabilite de prezentul cod și de alte legi.

Art. 376 alin. (1) din Codul de procedură civilă, reglementează că dispozițiile de procedură privind judecarea cauzelor civile în primă instanță se aplică și în instanța de apel în măsura în care nu sunt contrare dispozițiilor prezentului capitol.

Iar, potrivit art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

În temeiul art. 171 alin. (1) din același cod, după ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condițiile art.166 și 167 alin.(1) lit. a), b), c) și e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicând persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare și acordându-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor.

Prevederile legale citate indică la obligația instanței de judecată de a comunica participantului la proces actul judecătoresc prin care nu s-a dat curs cererii și care impunea acestuia anumite acțiuni, astfel încât se atestă că Curtea de Apel Bălți era obligată să expedieze apelantei încheierea de a nu da curs cererii de apel, condiție ce nu se atestă la caz.

Or, din suportul probatoriu anexat la materialele cauzei s-a stabilit că, în adresa apelantei/recurenteii a fost expediată citația cu aviz de recepție/livrare, însă plicul a fost returnat înapoi de la oficiul poștal cu mențiunea „nereclamat” (f.d.41).

Prin urmare, în contextul dat Colegiul reține lipsa comunicării apelantei a actului de procedură referitor la înlăturarea neajunsurilor admise la depunerea cererii de apel în termenul acordat.

Or, în condițiile în care nu a fost respectată procedura de comunicare a actului de procedură apelantei, instanța de apel priplit a dispus restituirea cererii de apel. Deși, la exercitarea căii de atac – apelul, persoanele în drept să declare apel, dispun de anumite drepturi și obligații.

La rândul său, instanța de apel, este obligată de a crea condiții obligatorii și reale pentru ca participanții la proces să își exercite în volum deplin drepturile sale procesuale, inclusiv și expedierea apelantei copia încheierii de a nu da curs cererii de apel.

În atare circumstanțe, restituirea cererii de apel este nejustificată și îngreudește dreptul de acces la justiție – element indispensabil al dreptului la un proces echitabil, consfințit în art.6 al Convenției Europene pentru Drepturile Omului.

Drept consecință, se precizează că Liuba Barbuța nu a avut posibilitate de a executa indicațiile cuprinse în încheierea respectivă.

Din considerentele menționate și având în vedere că la caz se constată în mod cert încălcarea normelor de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Liuba Barbuța, a casa integral încheierea din 9 august 2018 a Curții de Apel Bălți și a remite pricina civilă spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți la faza primirii cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Liuba Barbuța.

Se casează încheierea din 9 august 2018 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Tudor Moțpan împotriva Liubei Barbuța cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei la rejudecare, în Curtea de Apel Bălți, în același complet de judecată, la faza primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu